

آشناساختن به
حرف های نو
زبان منجانی

۱۳۹۷

بدخشان افغانستان

مشخصات کتاب

عنوان: آشناساختن به حرف‌های نو زبان منجانی

نویسندگان: دوست محمد (منجانی)، غلام علی (غیاثی)، نیک محمد (داوری)، عبدالجبار (جويا) و عبدالقدير (يعقوبی)

موسسه: موسسه بين المللی زبان شناسی ثمر

زبان: دری و منجانی

سال چاپ اول: ۱۳۹۱/۲۰۱۲

سال چاپ دوم: ۱۳۹۷/۲۰۱۸

محل چاپ: بدخشان افغانستان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

5		مقدمه
8	درس اول	ف قار
12	درس دوم	أ أره
16	درس سوم	ي نېنه
20	درس چهارم	ي بمبري
24	درس پنجم	ی چای
28	درس ششم	و ألؤچک
32	درس هفتم	ک کأی
36	درس هشتم	بن بنولی
40	درس نهم	گ أمینگه
44	درس دهم	خ خارگه
48	درس یازدهم	ای، آی، وئی
49	جدوال الفبای منجانی	

مقدمه

کشوری عزیزی ما افغانستان که تاریخ کهن و باستانی دارد بدون شک در سالیان اخیر دستخوش آماج تجاوزات بیگانگان در ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی قرار گرفت. خدای عزوجل را شاکر و سپاسگزاریم که سرانجام بالا تر اراده آزاده ملت غیور و مقام سازمان ملل و کشور های بشر دوست جهان نظام سیاسی به توافق کلمه هموطنان در کشور عزیز استقرار یافت. به تراژیدی چندین ساله در میهن پایان داده است.

قابل ذکر است که بعد از سالهای متمادی ما توانستیم که در باره زبان که سالها میشود. کس نام این زبان را تا حال نگرفته و در حقیقت این زبان مُرده بوده اما بفضل خداوند (ج) ما قادر به این شدیم که تا حالا چند کتاب به زبان منجانی به چاپ رساندیم. و این کتاب در اختیاری آنعده کسانی است که به خاندن خط دری آشناهی دارند گزاشتیم. و امیدواریم که این کتاب

را خود بخوانند و به دیگران یاد بدهند چرا که از یک طرف سطح دانش خودشان بالا میرود از جانب دیگر برای رشد و ارتقای زبان خودشان گردیده تاباشد که در آینده با این زبان کتاب های تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی، شعر و غیره به چاپ برسند. از جانب دیگر در این کتاب کدام تعصب زبانی قومی و سمتی شامل نمی باشد و ما در همه چیزیکه نوشته ایم بی تردید جواب گو خواهیم بود.

پیام ما به جوانان و آنعده کسانی که این کتاب را مطالعه می نمایند این است که اگر کدام اشتباهی داشته باشد ما همکاری شان را در این عرصه خواهانیم چرا که سیستم نوشتاری این زبان نو تاسیس است. این وظفه ایمانی و وجدانی هر فرد در جامعه است که فرهنگ و زبان خویش را زنده نگه دارند. ولی الفباء زبان منجانی تا هنوز ابتدای است ما با کمک خداند (ج) تلاش به خرج میدهم تا در آینده در دولت افغانستان رسماً شناخته شود.

الفبای منجانی مانند الفبای دری است. اگر به خاندن حرف دری
 آشنای داشته باشید درخاندن بعضی حرفهای منجانی مشکل
 ندارید. که در ذیل مثال از الفبای دری برایتان داده شده است.

ضرب المثل	ضرب المثل	ض
طاووس	طاووسه	ط
ظالم	ظالم	ظ
عطر	عطر	ع
گنجینه	غانزا	غ
بیل	فیبا	ف
قول	قؤل	ق
کتاب	کتیو	ک
گادی	گادی	گ
دندان	لاند	ل
مادر کلان	مامه	م
دوغ	نیا	ن
بره	وری	و
زینه	أفسنگه	ه
آتش	یور	ی

حرف	منجانی	دری
آ	آدم	آدم
ا	اگمین	عسل
ب	بیؤک	هدهد
پ	پاپ	پدر کلان
ت	تات	پدر
ث	ثمر	ثمر
ج	جوک	جیب
چ	چام	چشم
ح	حجره	حجره
خ	خره	خر
د	دگدر	خورد
ذ	ذخیره	ذخیره
ر	رأوسه	روبه
ز	زیت	زرد
ژ	ژرژه	کبگ
س	سأسته	کوه
ش	شال	چادر
ص	صابؤن	صابون

حرف های جدید در رسم الخط زبان منجانی

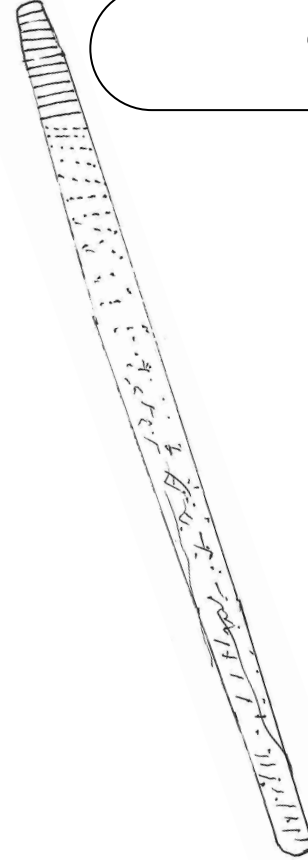
حرف	منجانی	دری
أ	أمینگه	سیب
خ	خارگه	چرده (پرنده)
بن	بنوٰلی	تلی (نام قریه)
ڤ	ڤریگه	ابرو
ځ	ځای	خانه
گ	أمینگه	سیب
ؤ	پؤر	بچه
ی	ځای	خانه
ي	وري	بره
ې	نېنه	مادر

در هر زبان استفاده میشوند صداهای مختلفی و سیستم صدا در هر زبان فرق دارد. بعضی صداهای زبان منجانی در زبان های دری، پشتو و در زبان های پامیری وجود دارند.

حرف های که در صدای زبان منجانی مناسب بودند ما از زبان های موجود در افغانستان گرفتیم. ما حرف های را که در فوق در باره شان کمی معلومات دادیم آنها را در یک جدول به طریق مناسب ترتیب نمودیم که در ستون اول حرف نو، در ستون دوم لغت به امان حرف به زبان منجانی و در ستون سوم معنائ لغت به زبان دری.

و به هر حرفی نو ما یک درس را ترتیب نمودیم که در آن درس حرفی نو را زیاد استفاده نمودیم که تا شاگردان به آن حرف آشنایی پیداکنند. و همچنان بعضی لغت ها به زبان دری معنا شده است.

یو هم درس

ق

قار

حرفی (ق) در زبانی منجانی بیشتر استفاده میشود. این حرف در زبانی شغنائی و واخانی صدایش و هم خودش استعمال میشود.

ق	قا	قو	قن
---	----	----	----

قار

ق	قار
قار	ق

ق	قو	قن	ق	قو	قن
قز	قه	قف	قز	قه	قف
قئ	قف	قئ	قئ	قف	قئ

قزانم که مه قار ستر است.
 من قرائ ده منجان قیه.
 من قریگی جاند بازیوی است.
 من قرایان یو قار سکست.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده است:

برادر	قرنی
دراز	قیه
آن طرف	قرای
بالشت	قرانم
سپه گندم	قأنگ
می فهمم	قأغنیو
استاد شدن	قریندا
بود	قدیر

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. قیه چقیه له _____ قیات.

قور	قرای	قرانم
-----	------	-------

۲. یو مین قه قرای ژه مکتب آن _____ نه کأیان شان.

چغبقده	قأغنیو	قریگه
--------	--------	-------

۳. _____ پیسته که شکو آغیای.

قأنگ	قره	قأی
------	-----	-----

۴. زه قه کأی تان پراوم. فته _____ رسانم.

قنم	قار	قیرا
-----	-----	------

۴. هر لغت منجانی را از این صفة گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

برادر	←	قرای
تیر خانه	←	
ابرو	←	
رنگ خاکی	←	
بار	←	

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

ف

له قرایی

فیه چفیه له قرایی فیأت وای فه اندگرشان جاند
بلارات فیه. یای ارکو که آیات فیه اقبلی یکجای
فیأت. ژه یکدیگرانشان جدای چایات فیه. یو مینس وه
یو کنی نه مکتبان ای فیه. وه خوشکی فرایان قای
ژه مکتب آن جپفته نه گایان شان ولی یان فه پانده
ژه گایان شان گبپفته. یه پیه یو ایویغنه بدرشی تا نه
رستان نه ایویغنین شی وژر که وه ایاف ایویغنه
چش. یان قزبنده که فه پانده غلظه کرغه. یه گخت
چغفدا که یو آدم ژه یو حویلیان نغر. قدیر که یه
آغای. قای پیسته شکو آغایای که بپند ورخطا
استای. یان فه قضیه نایان شته. مبراکان شته: پورم

بود	فیه
برادر	قرای
بودند	فیأت
کوچه	ویغنه
روز	مینس
دورداد	چغفده
او (مرد)	یان
شروع کرد	گخت
سیل کرد	وژر
راه	پانده
برآمد	نغر
آن طرف	قدیر
آمد	آغای
همرای	قازه
گفتند	شتات
از اینجا	ژمل
دوید	بدآوای
هیچ چیز	آچکو
استاد شد	قربنده

تو تشویش چای کن. زه ډه کای تان پراوم. فته
ډنم رسانم. وه زونگغا جانده خوش شی و قازه
مپراکان لغای ده حویلپشان و اله قازاوان پوراف
گخت بازی کرا. یه تا خبر شی که وه مینس بیگه
شی. اله خشاوه وزای.

وه فرایش شی ده مکتب رسی ډه معلمافش
پیسته و اف شتات وه ژمل بدارشی یه جانده
ورخطا شی بدای ډیه نه مل و نوور، اچکو
ژاوان مالومات غرقدا چي کرکر. زار زار خشید
ډیه و ډه فرای پیه نام وشپډ، ولی چیرقی خشاوه
شی. یه چغغه نه کایانش آغای. تا سار چه ودرای
یه پگه وشچای داد زده. پیه ډن بدرشی نه
شکغداوان. جانده تپ تلاش کیند ډیه. بلاخره ده
دم ده یو حویلی که وه فرایش ډیه رسی وشپډه
قایان صدا وه فرایش فربنده ډه زونگگاف شته:
خپ کنیت! که صدا ژه من فرایان است. یه نه
دروازه گان بدرشی وژر که وه فرایش است. یه

جانده خوش شی قازه اندگران گفتات. یای شیات نه
خای کایان شان.

۱. آیا این دو برادر یک دیگرشان را دوست داشتن تشریح نماید؟
۲. برادر کلان امرای برادر خورد در کجا رای خود را گم کردن معلومات بداید؟
۳. بعد از گم شدن برادر خورد برادر کلان اول به کجا مراجعه کرد، معلومات بدهید؟

أ	أ	ه
---	---	---

أره

أره	أره
أره	أره
أره	أره
أره	أره

له هم درس

حرف (أ) برای یک صدا مصوت استعمال میشود. زبانی شغنائی حرف (أ) هم دارد. این مصوت در لغات و در پسوندهای منجانی زیاد استعمال میشود. (أ) همیشه صدا واول را افاده میکند. حرف (أ) تفاوت بین چند لغات را نشان میدهد. مثلاً:

سأسته (کوه)

سسته (سست)

أد	وأ	رأ
أم	أف	بأ
أف	أت	أن

بأ	أن	نأ
دأ	ان	تأ
زأ	آن	زأ

قراى نه قراى أن الخ كه يو بازو است.

مردم پيه أره فه أوسته سكدآت.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

سأسته	داماد
توار	کوه
زامای	سیب
ناقل	تبر
أمینگه	خانه
کخای	زیبا
بازیو	قصه
سأفده	سبد

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

←	خانه
←	نان
←	بیاور
←	زینه
←	پا

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. ورگ ده _____ زنده‌گی کیند.

سأسته	سأفده	أقر
-------	-------	-----

۲. أوستي لب ده _____ جانند حمل کنأت.

غأر	شهر	نأر
-----	-----	-----

۳. وه ژنكي ده _____ ویش جوأت.

سأفده	پأله	نأغن
-------	------	------

۴. ده سكوپتأف _____ جانند ورزغه أست.

أوسته	أرأره	أفسنگه
-------	-------	--------

۴. هر لغت منجانی را از این صفة گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

آ

ناقل ژه خُسْران و ژه زامایان

ڦیه چڦیه یو زامای ڦیه. یه ده خُسْر کأیش خانه دوماد
 ڦیه و خُسْرش ڦاو جاند بلپت ڦیه. و زامای أم ژاوان
 ڦه احترامش کیند ڦیه. ڦه ار ارگ که وه خُسْر امر
 کیند، یه اجرا کیند ڦیه. یه زامای نه خُسْرانش جاند
 ڦه آپیر ڦیه. ولي وه خشه ڦای زامای لیو ویند ڦیه.
 ڦاو همیشه شلاخ و بی‌خانه وشپقد ڦیه. وه زامای ژای
 رایان جاند رنج ڦیند ڦیه، مگر یان چاره چڦیه. ڦاوین
 رایاف تحمل کیند ڦیه.

یه ده زمستان ده ساستاف نه ایزماکان ای ڦیه.
 وختی که ژه ایزماکان ایست، وه ولهیش نایان یاوگه
 نه لاستافش ایست و ڦه کفچلیافش خیشک. ولي وه
 خشینش خوئشش چي ایست. یه ڦه لگدهیش ستوي و

چڦیه	نبود
آپیر	پیش رو
نایان	به او (مرد)
کیند	انجام میدهد
خشه	خشدامن
ڦای	او را (مرد)
وشپقد	صدا میکند
چڦیه	نبود
ڦاوین	از او(زن)
ایزما	هیزم
شفي	شوهر
رای	گپ
لاستافش	دست هایش
کفچلیافش	جورب هایش
خیشک	میکشد
خشینش	خشدامنش
چي ایست	نمی آید
ستوي	داو میزه نه
وشکای	ازجا خییست

قاوه تآدیده کیند که وشکا! ای نه شفی کأیأنت!
وختی که تو قأی بیبند بلاری یأن شلاخان شتی
لبت؟ یه نامآخ مزدور أست و تو أم نامن مزدوره
أستأی. یه سر ده زأمای نه که حتی نه لغدینش أم
ظلم کیند قیه. اگر نه وه لغده قه شفی بلبت قیه، ژه
لاستان ژه نبنین ناوان غأشی احترام کرا
چی کرکیند قیه.

یه زأمای قآزه ولینش قه زندگی شان جاند به تلخی
گیارت قیه. یو مینس وه ولینش قأی شته من یو
نظریه لارم. اگر تو مافق آیی نه آیندهغان مان
فایده لبت. وان شته: صیح أست آرچی که تو ژایی
زه مافق أستم.

وه ولین شته تو لرا بدرأی کفه آرگ کن، کبدر
گرداکی أفر نه خسرأن مان یو کأی جور کنأم تا
پیه حال دل خأیکان قه زندهگی مان قه آپیر قنأم.
وه قه منت شکفه چغر قنأم.

بأد ژای مشورهغان یه به بانه نه ازماکان رست
بدرشی. چبند سالی گب شی و خُسُر ژأیان ده
ارگآف جاند به تآکلیف قیه. وه قه خأی ولهیش
جاند ستوی قیه که مأي ارگی شته أست. قه
کاریگر زأمایم ژه ته لاستان رست بدرشی. بأد
وختی که وه شفیش ژه ارگان وزای و نه مشکل
أن مواجهه شی، بأد ژاوان قه قدر ژه زمایان
قزانات قیه. چبند سال بأد و زأمای آغای نه
خسرنش کأی جور کر و به مقصدش رسی.

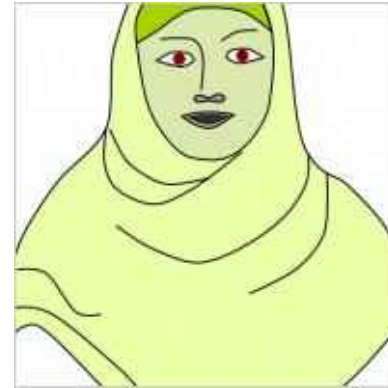
۱. از کدام لحاظ خسر دامادش را دوست
میداشت؟

۲. چرا خشو دامادش را دوست نمیداشت؟

۳. سرانجام این خانواده به چی مشکل مواجه
شدند؟

بنرأى هم درس

ي

نپنه

حرف (ي) در زبان منجانی بسیار استفاده میشود.

ي	پ	پ	ي
---	---	---	---

نپنه

نپنه	ي
ني نه	ن ي ن ه
ن ي ن ه	ني نه
ي	نپنه

پش	سي	سي
بي	أف	أت
أف	أس	في

اي	دي	پد
أن	ژأ	پن
تي	تي	پت

نپنه ده آر وخت نه اولادأفش مهربانه أست،
قاوآف بليپت.

جنت ژه خوْشيان ژه نپنين نه اولادأف ميانسر
اي.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

پینه	مادر
خشپمه	می فروشد
نپنه	کف دست
کوپکه	سنگ
قپر	در دادن
پلپرد	شامی
فکپن	دفعه
تفپقدا	غلطک

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

مادر	←	نپنه
سنگ	←	
دارد	←	
بالا کردن	←	
کف دست	←	

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. نپنه است که قه زمش نو ماه ده درونش
نگه _____ .

لپت	فکپن	پینه
-----	------	------

۲. کایقه که جاند غاشی مالی فرمات ده وختی
عید قربان جاند زیاد _____ .

خشپمه	پلپرد	تفپقدا
-------	-------	--------

۳. مردم قه _____ مایدگه کنات و اقرات ده
خایه چنات.

اقرادم	کوپکه	وجپتا
--------	-------	-------

۴. هر لغت منجانی را از این صفه گرفته در کتابچهای
تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

ی

مه ناقل ژه نپنین

نپنه جانده یو موجود مقدسه است که یه دایم قابل احترام است. اگر کدیقه ژه نپنین فه قدرش چیکینده ده مقابلش گستاخی کینده یه ده چار عزاب الهی ده دنیا و آخرت ای. خداوند (ج) فکفه که فه نپنه خفهغه کینده اچ وخت چیبخشی. نپنه است که فه زمنش نو ماه ده درونش نگه لبت. ار لحظه ده فکر نه زمنانش است که کیپم ضربه فه چخوت. باد ژه نو ماهاف یه نپنه است که به مشکل روبرویه ای و زمن به دنیا ایست. و نپنه است که ده خشاواف پوسر ده قرنی چوستی. نه زمنانش شکین دیلده و ام پیه لای لای و اوخ اوخ فه زمنش ودریپفده. نپنه است

نپنین	مادر
چکینده	نمیکند
چیبخشی	نمیبخشد
نگه لبت	نگه میکند
زمن	اولاد
زمنان	اولاد
زمنانش	اولادش
ایست	میاید
قرنی	بالشت
چوستی	نمیماند
شکین دیلده	سینه میدهد
ودریپفده	میخاباند
تلتاکاف	جوغدک ها
چلشکغه	نادیده
غریفده	میگیرد
قرانم	میدانم
ارگاف	کارها
درپد	می اندازد

که ڦه تلتاکاف و ایدیرشتیغاف آماده‌غی کیند
ڦه زمنش گرم بیچپند. و ڦاو همیشه پاکیزه
نگه لبت. نپنین پا وخت ڦه خوښي ژه
زمنانش آرزو لبت. و بخای پا وخت ده
روئی نه زمنانش ڦه خدیا ویند.

اگر کدیڦه ڦه زحمتاف ژه نپنین چلشکغه
غریقده و ڦاوه خفه‌غه کیند من یقین لارم
وه ده دنیا و آخرت خیر چپرېڦد و همیشه
سرگردان و پریشان است. ماخ باید ڦه قدر
ژه نپنین و تاتان ڦزانم که رضا ژه خداوندان
ده رضای تات و نپنغان است. خوښ به
حال نه کڦه که وه تات و نپنه ژاوان خوښي
است و ناوان دعا دالآت که وه پا وخت
کامیاب فرمی و خداوند(ج) داوان ارگاف
برکت درېد .

۱. یک انسان باید در مقابل مادر خود چه
قسم برخورد داشته باشد؟

۲. خوش نودی خداوند(ج) در چه است؟

۳. کسیکه در مقابل پدر و مادر خود گستاخی
کند به چی مواجه میشود؟

			ي
--	--	--	---

بمبيري

بمبيري	ي
بم بري	ب م ب ر ي
ب م ب ر ي	بم بري
ي	بمبيري

يڤا	أتي	ار
بي	اف	اف
ني	ني	في

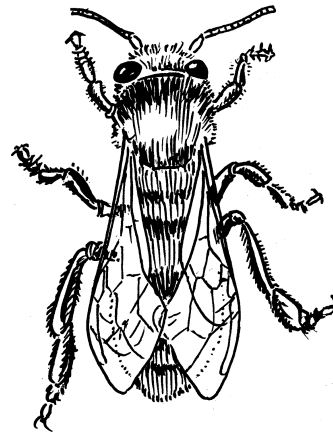
بي	بي	نه
ده	ژي	تي
اي	تي	زا

بمبيري جانده ستر پاشه است نروي الخ که پلڤدي.

بمبيري ده رۆز گرمي جانده پيدا اي.
قه بمبيري که ويني دروي.

بمبيري هم درس

ي

بمبيري

این حرف (ي) از زبان عربی گرفته شده که در زبان منجانی در آخر کلمه بیشتر استفاده میشود.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

یک نوع پشه

بره

بالشت

چله دست

بخاری

نام جای

کالا

نان چاشت

ژغی

چشی

بمبری

وری

قزنی

پرگوشگی

چاری

پاژکی

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

یک نوع پشه ← بمبری

آرد ←

گوسفند نر ←

بخاری ←

زرد آلو ←

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. بمبری آن وه رنگش _____ است .

نروئی	پلفدی	ساقدی
-------	-------	-------

۲. بیزی آن دسته لبت که پیاو _____ کنات.

بیزی	یاری	خاکاوی
------	------	--------

۳. کایقه که والو فرمی داو میبش مردم _____ کنات.

چیری	بزکشی	ژوی
------	-------	-----

۴. هر لغت منجانی را از این صفه گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

ي

مه ناقل ژه بمبريان

ڦيه چڦيه يو زونگگ ڦيه يه ار روزه ده يو
 ويرانه گاي قاتي ژه انديوالفش بازي كيند ڦيه.
 ياف ده باره نه بمبريان معلومات چڦيه و
 چقرانات ڦيه كه بمبري شتي رقم يو پاشه است.
 وه ده چي رقم جاياف پيدا اي. ياف ده ويرانه
 گاي جانده ز غومي الخ كه پاخشكه، چاي جوش
 و ايدير مواد نه ككېداوان اڦري ڦيه.
 ياي ار روزه ده باره نه بمبريان راژنات ڦيه اما
 ده ويرانه گاي ده چپفش يو بمبري ڦيه كه ياف
 قاو چلشكي ڦيه.

بمبري	يك نوع پشه
ز غومي	زرف ها
ككېداوان	پخته كردن
چقرانات	نمی فهمن
پاخشكه	كاسه
اڦري	آوردن
ويرانه گاي	خانه كنه
ساستي	كوها
چوستي	نمی ماند
گاي	خانه
ككېدي	پخته کرده
زونگگ	بچه
سورف	سوراغ
سوته غي	چوب ها
تركي	ترکی/گوسفند
خوشكي	كلان/بزرگ
ژمان كه	از این كه
بيوني	پياخچك

یأف اله برنج ککېږدي ښه دستارخوان راست
 کرات و شروع کرات ښه خورا. اما دای وخت
 ښه که وه بمبري ژه سورقان نغر، آغای،
 نیاست سر ده دستارخوان. وه زونگگاف الغاو
 کرات و رستات، نغرات نه بیرونان. و ژه
 بیرونان غرقدات کوپکي و سوته غي آغایات
 نه زیوان. یای ژه ترسان درون نه ویرانه
 کایان آغایا چیکرکناات ښه. ژه بیرونان پیه
 کوپکاف زیات نه بمبري ان چرسی و رسی ده
 زغوماف. وای پا مایده غي شیات و بمبري ان
 پرواز کر بدار شي نه سورقان.

ژمان که یأف ده برنج ککېږدا جاند زحمت
 خوري ښه و خورا چیکرکرات جاند
 خاسته غي شیات.

بأد یأف آغایات ده باره نه بازی ان شان نه
 کایأف راژیات که ماخ در بازی کنام ښه که
 یو ستر پاشه آغای نیاست ده دستارخوان ښه
 ماخ در اوبږده. بأد وه کایأف شتات که ایدیر
 ده الخ ویرانه جایأف بازی چیکنیت که
 گاژدمي و بمبري پیدا آیات. بأدژاوان قدیر
 وای ده ویرانه کایأف بازی چیکنات ښه.

۱. بچه ها در کجا بازی می کردند و در آن
 جا چی را دیدن؟

۲. پشه کلان در کجا زندگی میکرد و نامش به
 زبان منجانی چی بود؟

۳. بچه ها چرا از خانه کهنه برامدن و چی
 واقعه رخ داد؟

چای

چ	ا	ی	ی
---	---	---	---

چای	ی
چ ا ی	چ ا ی
ی	چای

پانچ هم درس

ی

چای

تا	قا	قأی	زا	أی	دأی	مأی
چي	ري	تأی	پي	وأی	بأی	أف
یا	ده	قه	ها	دي	تأ	ی

حرف (ی) در زبان منجانی تنها در آخر واژه ها مورد استفاده داشته و همیشه به گونه نیم مصوت استعمال میگردد.

چای ده منجان جانده رواج است.
چای له رقم است. شیرچای، تلخ چای.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

چای	بدآوای
دویدن	چروای
خاک	چای
شماره سه	غرای
گوش	بنرأی
گوسفندان	غوی
کاکا	بای

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

کاکا	← بای
گوساله	←
گوش	←
سه	←
برادر	←

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. فیه چفیه یو تاقه _____ فیه یه ده یو کای
زندهگی کیند فیه.

قرای	شروای	زأمای
------	-------	-------

۲. ژنکی فه _____ ده چای جوش درایات.

چای	پیای	غرای
-----	------	------

۳. چوپانی فه _____ ده خارقه قنات.

چاروایف	وزای	فیگای
---------	------	-------

۴. ار کای که خشیرا جاند لبت _____ کیند.

شیرچای	نوای	تلخ چای
--------	------	---------

۴. هر لغت منجانی را از این صفه گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

وختیکه وه دستارخوان هموار شي بعضی مردم قیماق اقرات ده آر چنینه درایات و سکا پیر نه آرکای وستات. همچنان یه یو بهترین غذا به خاطر مهمان نوازي نه مردم بدخشانان است. ده دستار خوان علاوه ژه وشک ناغان فتیر، پراته و خاستي ژي ام اقرات.

بعضی مردم ده شیرچای زيت روغن درایات به خصوص کایفه که مال و غاوي جانده لارات و خارقه آیات ژه خارقین روغن زیاد خامباقات و ده زمستان میناف ژای روغان ده شیرچای استفاده کنات.

و بعضی مردم اگر ده چاشت ایدیر غذای الخ که برنج، کتخینی یا باتک خرات، داو وخت اگر شیرچای قاتی چفرمی ژایات: شیر چای که چش، اچکو چش! اگر شیرچای فه قاتی قی جانده یو مزه دار چشي شیی فه! اما وخت که شیرچای چخرام باد تاقه وه ایدیر غذای سر درد ای کنات ژه مان که ماخ مردم منجانان فه شیرچای خورا عادت کریام.

1- مردم کران منجان چگونه شورچای را آماده می کند و در کدام وقت نوش جان می کنند؟

2- همراه با شورچای از کدام نوع نان ها استفاده می کنند؟

3- زمان که شیرچای در نان چاست نباشد مردم منجان چه میگویند؟

آلؤچک

ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ
---	---	---	---	---

ؤلؤچک	ؤ
آلؤچک	ؤلؤچک
ؤلؤچک	ؤلؤچک

پانچ هم درس

ؤ

حرف (ؤ) در زبان منجانی صدای مصوت را نشان میدهد. در زبان منجانی فرق بین مصوت (ؤ) و نیم- مصوت (و) قابل اهمیت.

فؤ	زي	ژؤ	خي	مأى	خؤ
تي	شؤ	پؤ	فأى	لي	أف
ده	قه	قا	تؤ	فك	دق

كأيفه كه دكدر زؤننگ لبت آلؤچك دي.
آلؤچك ده زؤننگ دار كأى ضرور أست.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

خوردن	جوک
یک نو خار	بوره
جیب	عاروسه
بوره/شکر	ارغوگ
عروس	خوله
تخم	کرو
تاقین	خورا

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

← خمیر
 ← می گوید
 ← خوردن
 ← سوراخ
 ← تور

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. فیه چفیه یو _____ فیه یه همیشه ده آوچک فیه.

زونگگ	بابو	بازیو
-------	------	-------

۲. ژنکی نه _____ ژغی جوړی کنات.

پوران	خوله	بی هوش
-------	------	--------

۳. قه _____ و ژنکی ده پاخشکه گوئیات.

اگونگ	خورا	والو
-------	------	------

۴. یو مینس یو ژنکیکن ژه _____ یاو غه افر.

خوگین	بیروئن	پور
-------	--------	-----

۴. هر لغت منجانی را از این صفت گرفته در کتابچه های تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

و

مه ناقل ژه آلوچکان

آلوچک فه یو لاسه دو قدهغه کنات به اندازه
پانزده الا بیست سانتی متر ژه همدیگران فه
لاسه لره لکات و فه یو بار ژه لاسین ده ستنه وه
فه ایذیر بار ژه لاسین ده خایه قایمه کنات. و
سر ده دو قده لاسه فه یو تووشک اموار کنات و
فه یو دو شاخه سکوبت مألپن ده له لاساف دات
که وه لاسی ژه همدیگران لره فرمات. باد ژاوان
فه دکدر زونگگ داو نولافات وختیکه وه
زونگگ خشید یا فاو خوئن غریفد درون داو
نولافات. فه یو کرپه سر داو لغانات.
پیه بار بندک فاو ترانجات که وه ژه آلوچکان
چچینت و پیای رقم ژي ار کای که ده کایش

آلوچک	آلوچک
تناب	لاسه
دوقده	دوقادغه
تووشک	تووشک
یک	یو
چوب	سکوبت
مابین	مألپن
می خوابانند	نولافات
گتوت کردن	کرشپده
بچه	زونگگ
ایستاد میشود	فرمات
گریان می کند	خشید
نمی افتد	چچینت
از این که	ژمان که
خورد	دکدر
بسته کردن	ترانجات
ستم	ستنه
دیوار	خایه

طفل نو نه دنياُن ايست فاو ده ألوچک
نولاقات و بعضی مردمان که گواره غي
لارات فه طفل أفشان داو أف نولاقات. أما
ژمنکه ژه زوُننگگأف فه لاستأف ترانجات و
دروُن داو درايأت و أف فه ألوچک خوُش
چلارات زمانیکه وه نېني یشان نه نولېفداو أن
غرقات وه زوُننگگي ألغاو کنأت.

أما وختکه کبدر ستري شيأت باد خيان شان
کأياکي کنأت فه دکدر کوپکيکأف پوراکي و
لغديکي جورِي کنأت و ناو أف ألوچأکي دأت
دروُن داو فاو أف نولاقات و مؤزاقات و يأي
قأی بازیشان به قسم کأی رسمي حساب
کنأت. کأیقه که ژه بازاران نه لغدأفشان
گوُدي يا لغديکي أفري فرمي و أي فاو أف نه
بازي أن ايسأت و قأتي ژاو أف بازي کنأت.

۱- ألوچک چيست در باره آن معلومات دهيد؟

۲- زن ها طفل ها ايشان را در کجا می خوابانند؟

۳- دختر های خورد کدام بازی ها را خوش دارند؟

		ن	ن
--	--	---	---

نځای

نځای	ن
ن ا ی	ن ا ی
ن	نځای

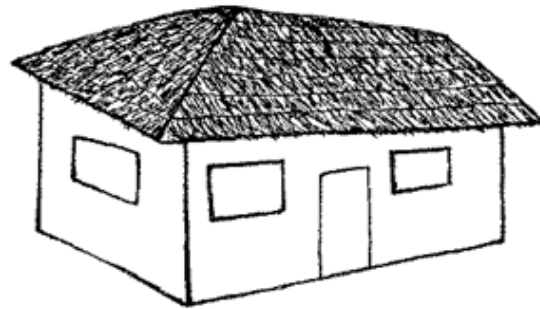
تا	قا	زي
چې	تي	تي
يا	ده	قه

نځای	کای	قای
نځي	کي	کې
چنګ	أت	کو

څرم آرکو که چال فرمي جاند پيدا اي.
نځای نه مردمان جاند بکار است.

پانچ هم درس

ن

نځای

حرف (ن) به شکل زبانشناسی به صدا انسدادی، کامی، بی آوا شناخته شده است و در افغانستان تنها در زبان منجانی مورد استعمال قرار دارد.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

پشک	گرم
دید	شکپره
گرم	پشکه
آشت	پانک
شتر	لشک
غلتک	فکپن
کارد	آشکه
لته	کپره

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

←	خانه
←	کش میکند
←	همه
←	پشک
←	دختر ها

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پر نماید.

۱. فیه چفیه یو _____ فیه یه ده یو چال زنده گی کیند فیه.

گرم	آشکه	خیشک
-----	------	------

۲. ژنکی پیه _____ آش تتک کنات.

فکپن	مکی	کای
------	-----	-----

۳. قه پانک وه _____ ده پوسر در ایات.

کنکیکی	گرم	فکپن
--------	-----	------

۴. یو میبیس یو کنککه ژه _____ شان نغر.

لشک	آشکه	کایان
-----	------	-------

۴. هر لغت منجانی را از این صفت گرفته در کتابچه های تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

ک

مه ناقل ژه کنخیکین و خرمان

فیه چقیه یو کرم فیه یه ده یو چال زنده گی کیند
 فیه. یو مینس یو کنخکه ژه کایان شان نغر که نه
 کاسکاکاف جفداوان ای. یای وژر که یو خن
 داو جای که یه کاسکاکای جوؤد ز غوی. یه بداره
 شی ده جایش رسی. وژر که اچکوؤ چش. وه
 کنخیکین بنا کر نه کاسکاکاف جفداوان. یایین
 کقدر فه چال کرشپفده. وژر که یو سوته کرم
 ژه چالان نغری. یای یو سکوبت ده لاستش فیه
 پیاو ژیه وه سکوبتش جاند کوکه فیه و قرشک
 ولی وه کرم چمره. یه جاند دري ژل رست
 بداره شی نه کایان شان. ده کای وه کایاف شان
 پیستات:

کرم	خرم
زندگی کردن	زنده گی
روز	مینس
دختر	کنخکه
برآمد	نغر
سیل کرد	وژر
قولنگ زاغ	خن
میگردد	ز غوی
گتوت کردن	کرشپفده
چوب	سکوبت
دست	لاست
زدن	ژیه
زیاد	جاند
شکست	قرشک
گریخت	رست
از آنجا	ژل
خانه	کای
نفس کشیدن	فنی
چندن	جفدا

چي اڀند فني؟ ڪاٺيه فته پيشه ڪر؟

ياي شته: ڦمن ڪاٺيه پيشه چڪر، مگر من يو
سوته ڪرم لشڪم. ڦاو مشڪا چڪر ڪرم. زه
جانڊ دريم، باد رستم، آغيم. وپس ماف نامن
ڪمڪ ڪنيت تا زه ڦاو مزم.

ياف شتات: ماخ شتي ڪنام؟

ياي شته: نامن يو محڪم سڪوپت داليت تا به
زودي چڦريد ڪه ڦه ڪرم مزم. وان ڦاو جاي
ڪه زه ڪاسڪاڪي جووم غرقدي، ڦه
ڪاسڪاڪاف خوت. خالاصي ڪيند.

و ڪاٺياف وڙرات ياي جانڊ خشيه ڦه فڪين
نآيان ليات. يه بدآو بدآو بدآره شي ده جاي
رسي وڙر ڪه وه خنان پگه ڦه ڪرم خوري
بدآر شي.

۱. دختر به خاطري چه به زمين رفت ودرانجا چي را
ديد؟

۲. او از خوانواده اش چي ميخواست و آنها براي چي
ڪمڪ ڪردن؟

۳. آيا وقتيڪي او به زمين رسيد ڪرم را ديد يا نه؟
ننخيردربارش معلومات بدهد؟

بِن	بِنْد	بِنْد	بِن
-----	-------	-------	-----

بِنوْلي

بِنوْلي	بِن
بِنوْ لي	بِن و ل ي
بِن و ل ي	بِنوْ لي
بِن	بِنوْلي

بِنوْلي ده تابستان جانده خؤب جأى أست.

ژمن قيه شته شي. كيدر داروي دأل.

آقده هم درس

بِن

بِنوْلي

حرف (بِن) در زبان پشتو، شغناني و واخاني استفاده ميشود. مگر تلفظ اين حرف (بِن) در بين اين زبان ها تفاوت دارد. در زبان منجاني صدا سايشي، كامي، بي آوا را نشان ميدهد.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

تلی	چینت
روز	پیز آبی
گوسفند	بنوئی
داغ	پینه
می غلتد	نینا
پهم	مبني
تیاق	میبس
بشین	بنیغ / بنوئگ

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

گوسفند ←
سه ←
روز ←
بشین ←
تلی ←

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. یو _____ یو گنی ماریض شی.

بنوئی	چینت	میبس
-------	------	------

۲. یان حکاگان شته که زه نه ته چپند _____
وستم.

بنرأی	بنیغی / بنوئگی	نینا
-------	----------------	------

۳. یان نه ماریضان _____ بنیغی وستای.

بنرأی	مبني	پنبیه
-------	------	-------

۴. هر لغت منجانی را از این صفة گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

بښ

مه نأقل ژه یو حكاك مېران

څيه چڅيه یو مېر څيه يه جانډ یو حكاك څيه. یو
میښ یو ځني مریض شي. یان وه پآلي و ملانش
لرقات څيه. باد يه شي سكاپير نه حكاكان. یان
حكاكان شته كه زه نه ته چپند بنوڅگي وستم.

باد ژاوان یان حكاكان نه مریضان شروع كر
څه بنوڅگاف وستایا. یان نه مریضان بنرأی
بنوڅگي وستای و نه مریضان شته كه څه جای
ژه بنوڅگاف گرم نغه لار. وای چپند میښ باد
څه مریض ژه آپیر ژه حكاكان رخصت شي. نه
ځایانش بدار شي. وه حكاكان شتي څيه وختي كه

مېر	مرد
میښ	روز
ځني	کسی
لرقي	درد میکند
بنوڅگي	داغ ها
چپند	چقدر
وستم	میمانم
باد ژاوان	بعد از او
بنرأی	سه
جای	جای
نیښا	بشین
چنیا	نبرای
گازک	گزک
نغر	بر آمد
سكاپيرنه ډاکتران	پیش ډاکتر
نینغه	بدر کرد
وای	آنها
نه کاپاف عرفداوان	به ماهی گرفتن
یان	او

ده گأببت شىأى يو چبند ميبس نببسا. ده ببروئن
چنيا تا گازك چكبند.

وختي كه يه ده گأى آغأى خوُب فبه. باد يان
بى پروايي كر. بىرأى ميبس پاس ژه گأيان
نغر ده لآب ده دريا شي نه كاپأف غرقداوان.
وختى كه ده ياوگأف بپري و جأى ژه
بنوُفگأف گازك كرات. باد جانده به تكليف
شي و مجبور شي كه سكاپبرنه داكتران اي.

وختى كه وه داكتران فه جأى ژه بنوُفگأف
لشك حيران وزاى و فه مريض شته كه مه
شتي أست؟
و مريضان شته مه جأى ژه بنوُفگأف أست.
و داكتر جانده بجل شي و فأى تداوي چكر.
داو ميبس فأى ژه شفاخانه غان نينگه و

رخصت كر كه بدأر شي نه گأيان. بادژاوان
ژأى ارگان جانده شيمان فبه ژمان كه اول
سكاپبر نه داكتران چشي كه وان فه غأشي
تداوي كري و الخفه فه مالانش و فه پالآفش
چگُفبدي فه!

۱. حكاك به مريض چى رقم تداوى كرد،
معلومات بدهيد؟

۲. مريض بعد از حكاك بطرف كى رفت و
به چى خاطر؟

۳. وقت كه مريض پيش داكتر رفت، داكتر
از او چى سوال كرد؟

گ گ گ گ

أمینګه

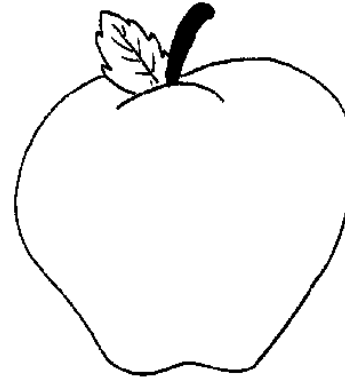
أمینګه	گ
أمین ګه	أم ی ن ګ ه
أم ی ن ګ ه	أمین ګه
گ	أمینګه

أمینګه جاند یو میوه شیرین است.

أمینګین چي رقم رنگ لبت؟

آشګه هم درس

گ

أمینګه

حرف (گ) به شکل زبانشناسی به صدا انسدادی، کامی، بی آوا است و در افغانستان تنها در زبان منجانی مورد استعمال دارد.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

قأنگ	بچه
گب	شکیدن
زؤنگگ	دراز
أمینگه	گم
پینگا	سیب
پینگ	پر
کپنگی	گل دیگدان

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پرنماید.

۱. یأن _____ جاند خشیه.

زؤنگگان	قأنگ	أمینگین
---------	------	---------

۲. قه _____ مردم جاند بلارات به خاطري که شیرینه است.

پینگ	گب	أمینگه
------	----	--------

۳. یه خاده جاند _____ است که نه مألبن نه دریان رسي.

قأنگ	پینگا	أمینگه
------	-------	--------

۴. هر لغت منجانی را از این صفه گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

←	بچه
←	گم
←	پر
←	دراز
←	سیب

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

گ

مه ناقل ژه یو زونگان

فیه چفیه یو زونگ فیه. یه زونگان یو یو فگ
فیه و زونگ ار روز قازه اندوالافش بداری نه
کاپاف عرفداوان. ده لآب ده دریا وه زونگ کاپی
غریق فیه.

یو مینش شی نه کاپف و اندوالافش یان زونگ دلش
فیه که که کاپ دی که نه کاپان چرسی و یو فگ نه
زونگان ده پآله رسی. وه زونگان جاند الغاو کر
که تو فه کاپ چریت! فم زیت!

یان زونگان جاند خشیه. شی وره که وه تات که
وه اندوالانم فم زیه! و تاتان پیسته که بیه قصد زیه

زونگ

یو فگ

نه کاپاف عرفداوان

قازه

دی

الغاو کر

خشیه

وره

فم زیت

شیم

خیر است

ده پآله نامن لغای

لگبند

و پس

پیدا کر

افزیده

پآله

پیسته

ناوان

بچه

نیزه

به ماهی گرفتن

همرای

میزند

الغاو کرد

گریه کرد

آنجا

من را زد

رفتم

خیر است

در پای من در آمد

انداخت

حالی

پیدا کرد

آورد

پا

پرسان کرد

به او

يا اشتبا ڪر؟ وه زؤنگگان شته نه، شيم ده دريا نه
ڪاپف و اندوالنم پيه يوفگ فه ڪاپ ڙيه چرسي.
ده پاله نامن لغاي. و تاتان شته خير است. وان
دلش فيي ڪه فه ڪاپ دي، ناوان چرسي، رسي نه
ته.

و ايدير زونگان فه يوفگ ڙه ترسان ڪه وپس
قمن دات و فه يوفگ لغبنده ده دريا ڪه فه يوفگ
وه ياوگين قد. خشيه شي ده يو جاي جاي شي.
وختي ڪه شام شي وه تات شي فه اندوالش پيسته
ڪه وه پورم ڪو شي؟ وه زؤنگگان شته ڪه وان
پيه يوفگ قمن ڙيه ده پاله. البته دريي، ڪفه جاي
شي.

و باد وه تاتان ده يو جاي شي پيدا ڪر اقبزده نه
ڪايان. باد قاي اقبز دات وره ڪه وه ايدير اندوالش.
وه قاي پيستنات ڪه فته مان پيه يوفگ به قصد ڙيه
يا تصادف رسي. يان اله شته: من قاي چڙيم! من

فه ڪاپ ڙيم. يه وره ده ياوگه لغاي فيه و يوفگ
نايان رسي. وپس زه اغيم سڪاپير نايان ڪه ڙه
من خفه چي اي و قهر چڪيند. باد ڙاوان ياي اله
آشتيي شيات.

۱. او بچه همراي رفيقانش هر روز به ڪجا
مي رفت؟

۲. او بچه را ڪي زد و به پدرش چي ڪفت،
در مورد آن تشریح ڪنيد؟

۳. رفیق او بچه ڪجا رفت و ڪي او را به
خانه آورد؟

خ	خ	خ	خ
---	---	---	---

خارگه

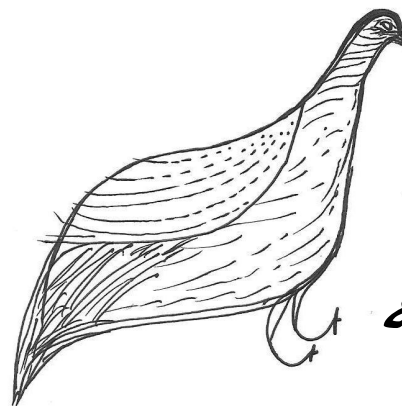
خارگه	خ
خ ا ر گ ه	خ ا ر گ ه
خ ا ر گ ه	خ ا ر گ ه
خ	خارگه

ده یو لومه ده منجان فه خارگاف ده وخت
تابستان ده یو مینس معین زیاد غرقأت .

غالف مکی وخت ده یو لقر أست اما
اندیوال بی وفا قآزه چپندین نفراف ای،
بی و فای کیند.

یو صفر هم درس

خ

خارگه

حرف (خ) در زبان های شغنائی، واخانی، پشتو و منجانی
یکسان مورد استعمال دارد، اما این حرف در زبان
منجانی در محدود واژه ها مورد استفاده قرار میگیرد.

۱. خط بکشید از هر لغت دری به طرف همان لغت که به زبان منجانی معنا شده:

یک نوع صدا

پوچیدن

میپوچند

چرده

یک نوع گل

یک نوع پرنده

خارگه

خوئنی

خیوأس

خبد

خبأت

خارغ گل

۲. این لغت ها را به منجانی تبدیل کنید:

← یک نوع صدا

← پوچیدن

← میپوچند

← چرده

← یک نوع پرنده

۳. در جملات ذیل برای هر خانه خالی سه لغات داده شده لغت درست آن را در خانه خالی پر نماید.

۱. قه _____ غرقأت و بأضي وخت قه

چوژیاف أم غرقأت

خبأت

خیوأس کرا

خارگاف

۲. مردمان قه _____ ژایاف جانند خوئش لارات.

خیوأس کرا

خبد اوأن

خارگه

۳. یای خشاوه ده یو کوپر نیاستأت قه یو کئی ژایاف _____ گژدمین.

خبأت

خبد

خبدم

۴. هر لغت منجانی را از این صفة گرفته در کتابچهای تان سه بار نوشته کنید برای تمرین.

این لغت ها را سه بار بخوانید برای تمرین.

این قصه را سه بار بخوانید برای تمرین.

خ

مه یو نائل ده باره نه خارگین

خارگه ده وخت بهار ده سار پگه باد ژه نمپژان
جانده ساسته پست خپفت و غاشی خیواس
کینده خارگی بخاطر نه سفزه غان پست خافسات
و ماردمان فه خیواس کرا ژایاف جانده خوش
لارات. یای خارگی ده وخت که ارغوغی کنات
له له زغوات. و باد خارگی ده تابستان جانده پیه
سر نیات و خارگی قازه چوژایاف تره دره غاف
زندهگی کنات ده منجان ده یو لامه ده وخت
تابستان بعضی جوانی ده یو مینس معین آیات و
ده دره خشاوه نبنات و سار پگه باد ژه نمپژان
آیات ده قریب نه جایان نبنات. و خارگی که

خارگه	چرده
سار پگه	صبح
ساسته	کوه
خپفت	می خنبه
خیواس کینده	می سرایه
خافسات	می خنبند
زغوات	می گردند
چوژایاف	چوچه ها
مینس	روز
خشاوه	شب
خاقدات	خمبیدن
چاغولگی	چقوری
وشکایا	خیستن
خبد	گزید
یو کنی	یک نفر
لؤینی	دونفر
کوپر	غار
نیاستات	نشستن
ارغوغاف	تخم ها
نفر	کشید

خاقدات ده چاغولگي باد ياي ايات فه سارك
ژاواف غرقات و خارگي ايدير وشكاييا
چكركنات فه خارگاف غرقات و بعضي
وخت ام فه چوژياف ام غرقات و اي جاند
غاشي خيوا س كنات. و خارگي ده وخت
تيره ماه جاند فاربهغي است. اگر آدم قاواف
واينه كيند، خيلي غاشي غوش لارات.

خارگي ده ساسته يو رقم الف است كه دوا
است. قاو خرات وه غوش سكاو در غاشي
است.

يو ميبس لويني ده دره شيات نه خارگاف
غرقدان. ياي خشاوه ده يو كوپر نياستات
فه يو كني ژايف خبد گزدمين و خشاوه ياي
پاس خاقدات و نه خارگاف چشيات و ده
سار كه اغايات نه لامين قايف پيستات كه
چي چشياف؟ ياف شتات ژه ماخ فه يو كني

خشاوه خبد گزدمين. باد نه خارگاف چشيام.
يو له ميبس پاس يو كني شي ژه خارهگاف فه
ارغوغاف غرقد اقر نه لامين. باد قايف
وستاي نه كريين. باد ژه چبند ميبسان چوژي
نقر. واي كب كب ستري شيات. باد غاشي ده
لامه خوا س كنات فيه.

۱. چرده ها در کدام وقت از كوه ها پائين
می آيند؟

۲. چرده ها را مردم در كجا شكار ميكنند؟

۳. مردی شکاری را گزدم در كجا گزید؟

یو یو هم درس

ای، آی، وئی

حرف (ی) در زبان منجانی به گونه نیم مصوت استعمال میگردد. و اکسراً حرف های (ا)، (أ) و (ؤ) پیش از حرف (ی) پیدا میشود. مثلاً:

منجانی	دری
بای	کاکا، ماما
غرای	خاک
توی	توت

آن لغات را سه بار بخوانید برای تمرین.

کای	خانه
بنرای	سه
قای	این را
مای	این ها
وای	آن ها
یای	آن ها
نایان	به این
آغای	آمد
آیات	می روند
وآینه	شکار
جای	جای

این قصه را سه بار بخوانید و هر جای که کلیمه (ی) را دیدید، با علامه تیک با پنسیل نشان بدهید.

یو مین زه قازه بنرای آندیوالافم شیام نه کایانمان. وره مشواره کرام که سار پگه آیام نه واینین. شیام ده دره. وره دؤربین کرام فه ناخچیراف ده ساسته لشکام. باد قازه یو آندیوالانم شیام، قریب ده ناخچیراف رسیام. وره چنبد دقیقه دم راست کرام. باد مرمی دریام. فه یو ناخچیر ژیام. قای غیل کرام که آغای ژیه ده ته. باد خیانمان ام خاقدام، آغایام رسیام اله که ناخچیر. باد قای کشکم فه غوش بپخشتام. باد وشکایام آغایام نه کایانمان.

الفبای زبان منجانی / الفبا ژه منجان لأقظان

آ	آدم	خ	خارگه	ط	طاوؤسه	ل	لاند
أ	سأسته	د	دمبؤره	ظ	ظالم	م	مامه
ا	اگمین	ذ	ذخیره	ع	عارؤسه	ن	نأخچیر
ب	ببؤك	ر	راوسه	غ	غالف	و	وري
پ	پاپ	ز	زیت	ف	فیا	ؤ	پؤر
ت	تات	ژ	ژرژه	قا	قریگه	ه	هؤش
ث	ثمر	س	سأفده	ق	قول	ی	قراى
ج	جؤك	ش	شال	ك	كتیو	ي	بمبيري
چ	چام	بن	بنرأى	كا	كأى	ې	نپنه
ح	حلقه	ص	صابؤن	گ	گادی	ى	یؤر
خ	خره	ض	ضابط	گا	أمینگه		